

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
«31» травня 2021 року,
протокол № 13.

Ректор, голова вченої ради
університету, доктор юридичних
наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

«31» травня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В КРАЇНАХ ЄС»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування**

РОЗРОБНИК:

Завідувачка кафедри міжнародного
та європейського права,
кандидатка юридичних наук, доцентка
«20» травня 2021 року

_____ Олена ЧЕРНЯК

Асистентка кафедри міжнародного
та європейського права
«20» травня 2021 року

_____ Алла КІРИК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
«20» травня 2021 року, протокол № 11.

Завідувачка кафедри, міжнародного та
європейського права, кандидатка юридичних
наук, доцентка
«20» травня 2021 року

_____ Олена ЧЕРНЯК

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
«20» травня 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«27» травня 2021 року, протокол № 8.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
«27» травня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	– 3
2.	Заплановані результати навчання	– 4
3.	Програма навчальної дисципліни	– 5
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	– 6
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 6
	4.2. Аудиторні заняття	7
	4.3. Самостійна робота студентів	– 7
5.	Методи навчання та контролю	– 7
6.	Схема нарахування балів	– 8
7.	Рекомендовані джерела	– 8
	7.1. Основні джерела	– 8
	7.2. Допоміжні джерела	– 9
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	– 24 Сфера обслуговування
2.	Код і назва спеціальності	– 242 Туризм
3.	Назва спеціалізації	– не передбачена
4.	Назва дисципліни	– Правове регулювання туристичної діяльності в країнах ЄС
5.	Тип дисципліни	– вибіркова
6.	Код дисципліни	– ППВ 4.2
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9.	Курс / рік навчання	– третій
10.	Семестр	– п'ятий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:	
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4 / 120
	2) денна форма навчання:	
	аудиторні заняття (годин)	– 44
	% від загального обсягу	– 37
	лекційні заняття (годин)	– 18
	% від обсягу аудиторних годин	– 41
	семінарські заняття (годин)	– 26
	% від обсягу аудиторних годин	– 59
	самостійна робота (годин)	– 76
	% від загального обсягу	– 63
	тижневих годин:	
	аудиторних занять	– 2,5
	самостійної роботи	– 4,2
	3) заочна форма навчання:	не передбачена
	аудиторні заняття (годин)	– -
	% від загального обсягу	– -
	лекційні заняття (годин)	– -
	% від обсягу аудиторних годин	– -
	семінарські заняття (годин)	– -
	% від обсягу аудиторних годин	– -
	самостійна робота (годин)	– -

% від загального обсягу тижневих годин:	– -
аудиторних занять	– -
самостійної роботи	– -
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ЗПО 11 «Правове регулювання туристичної діяльності»
2) супутні дисципліни	– ППО 2 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ППО 3 «Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ППВ 4.1 «Міжнародно-правове регулювання туристичної діяльності», ППВ 4.3 «Організація міжнародного та дипломатичного обслуговування».
3) наступні дисципліни	– ППО 4.4 «Туроперейтинг», ППВ 5.7 «Управління проектами в туризмі», ППВ 5.8 «Інноваційний та проектний менеджмент в туризмі», ППВ 5.9 «Планування та організація туристичного бізнесу» ППВ 6.10 «Міжнародний туризм», ППВ 6.11 «Міжнародна туристична індустрія».
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;"><u>Загальні компетентності</u></p> <p>K07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p style="text-align: center;"><u>Спеціальні компетентності</u></p> <p>K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.</p> <p>K18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.</p> <p>K28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.</p> <p>K29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства, застосовувати міжнародно-правові норми у сфері туризму, у тому числі з урахуванням пріоритетів європейської інтеграції України.</p>
Результати навчання	<p>ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів, у тому числі з урахуванням пріоритетів європейської інтеграції України.</p> <p>ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.</p> <p>ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних</p>

	<p>послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p> <p>ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).</p> <p>ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціо-, еколого-, економічної відповідальності та громадянської свідомості.</p> <p>ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.</p>
--	---

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання</p> <p><i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
1.1)	термінологію в сфері міжнародного туризму;
1.2)	розкривати головні засади, цілі, завдання та принципи здійснення туристичної діяльності в країнах ЄС;
1.3)	тенденцій розвитку туристичної діяльності в країнах ЄС;
1.4)	досвіду країн ЄС у побудові організаційних структур управління туристичною сферою;
<p>2. Розуміння</p> <p><i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	
2.1)	впроваджувати сучасні технології в туризм в країнах ЄС;
2.2)	двосторонню та багатосторонню співпрацю країн ЄС у сфері туризму;
2.3)	класифікувати нормативно-правові акти країн ЄС у сфері туризму;
2.4)	сутність, структуру та інструменти державного регулювання і механізми підтримки розвитку європейського туризму;
<p>3. Застосування знань</p> <p><i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>	
3.1)	виявляти проблеми та знаходити їх ефективне вирішення на основі знань системи правового регулювання туристичної діяльності;
3.2)	на основі здобутих знань організовувати та будувати правову роботу підприємства у сфері туризму
3.3)	визначати основні проблеми функціонування туристичної галузі в Україні.
<p>4. Аналіз</p> <p><i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i></p>	
4.1)	дискутувати щодо необхідності удосконалення вітчизняного законодавства у сфері туризму;
4.2)	аналіз сучасного стану та перспектив розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму;
4.3)	оцінювати всі фактори організації міжнародного туризму;
4.4)	аналізувати сучасні трансформації світової індустрії туризму;
<p>5. Синтез</p> <p><i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною</i></p>	

<i>властивістю)</i>
5.1) обґрунтовувати концепції міжнародного туризму;
5.2) обґрунтовувати нові потреби туристів;
5.3) узагальнювати основні тенденції в міжнародному туризмі;
5.4) систематизувати основні пропозиції щодо нових напрямів активізації надання послуг туристичній індустрії міжнародного туризму.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати стан ринків туристичних послуг;
6.2) оцінювати вплив законодавчих актів ЄС на формування національного законодавства його держав-членів;
6.3) розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків;
6.4) знаходити причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами на світовому туристичному ринку;
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) пропонувати практичне втілення ідеї європейської інтеграції, основні концепції євроінтеграції;
7.2) розробляти схеми, таблиці, діаграми з питань туристичної діяльності;
7.3) пропонувати хронологічні особливості та найбільш характерні ознаки туристичної діяльності;
7.4) складати аналітичні довідки, пропозиції щодо політики у сфері туризму;
7.5) використовувати теоретичні положення міжнародного туризму в практичній туристичній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади туристичної діяльності в Європейському Союзі.

Політика ЄС у сфері туризму в системі спільних політик Європейського Союзу. Особливості формування політики ЄС у сфері туризму: метод і принципи.

Співпраця України та Європейського Союзу у сфері туризму. Членство України у Європейській туристичній комісії. Основні напрями співпраці України з державами-членами ЄС у галузі туризму.

Тема 2. Загальні засади туристичної діяльності в країнах Європейського Союзу.

Система національного правового регулювання туристичних відносин в країнах ЄС.

Система міжнародного регулювання: двосторонні угоди, міжнародні конвенції та угоди; акти міжнародних організацій.

Організація управління діяльністю у сфері туризму в країнах ЄС.

Тема 3. Міжнародна співпраця в галузі туризму в країнах ЄС.

Поняття та види міжнародної співпраці в галузі туризму. Двостороння співпраця між країнами. Міжнародна співпраця в межах організацій, в яких беруть участь країни-члени ЄС.

Тема 4. Захист прав споживачів туристичних послуг в країнах ЄС.

Споживач як учасник туристичних послуг. Права споживача туристичних послуг. Відшкодування шкоди споживачу туристичних послуг і наслідки спричинення майнової шкоди та немайнової. Загальні засади туристичної діяльності в Європейському Союзі. Норми про захист прав споживачів туристичних послуг в міжнародних конвенціях. Захист прав споживачів туристичних послуг в ЄС. Захист прав туристичних послуг за Угодою про асоціацію між Україною та ЄС

Тема 5. Відповідальність суб'єктів туристичної діяльності в країнах ЄС.

Відповідальність турагентів та туроператорів у країнах ЄС (цивільна, адміністративна). Відшкодування шкоди, завданої споживачеві туристичних послуг за законодавство країн-членів ЄС.

Тема 6. Співпраця країн ЄС з ЄС в сфері туризму.

Нормативно-правове регулювання міждержавного співробітництва країн-членів ЄС в галузі туризму. Напрями залучення країн-членів ЄС до регіональних та міжнародних туристських організацій та асоціацій. Гармонізація національного законодавства у сфері туризму з законодавством Європейського Союзу.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Тема 1. Загальні засади туристичної діяльності в Європейському Союзі.	16	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
2.	Тема 2. Загальні засади туристичної діяльності в країнах Європейського Союзу.	22	4	6	-	-	12	-	-	-	-	-	-
3.	Тема 3. Міжнародна співпраця в галузі туризму в країнах ЄС	20	4	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
4.	Тема 4. Захист прав споживачів туристичних послуг в країнах ЄС	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
5.	Тема 5. Відповідальність суб'єктів туристичної діяльності в країнах ЄС	22	4	6	-	-	12	-	-	-	-	-	-
6.	Тема 6. Співпраця країн ЄС з ЄС в сфері туризму	22	2	4	-	-	16	-	-	-	-	-	-
	Усього годин:	120	18	26	-	-	76	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні, лабораторні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних, лабораторних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає підсумкове завдання та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- складання окремих видів договорів;
- презентація виконаних есе за заданою тематикою.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;

4) складання окремих видів договорів;

5) захист підготовленого публічного виступу.

Залік усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура залікового білету (для усної форми) включає *три теоретичних питання з тематики курсу; для письмової форми: тестування (30 питань по 1 балу за кожну правильну відповідь).*

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рисунку.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Божидарнік Т.В. Міжнародний туризм: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 312 с.
2. В'їзний туризм: навчальний посібник / П.Ф. Коваль, Н.О. Алешугіна, Г.П. Андрєєва та ін. Ніжин: Видавництво Лук'яненко В. В., 2010. 304 с.
3. Гук Н.А. Інструменти регулювання міжнародного туризму в Україні. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/guk1.htm.
4. Ємець М. Порівняльний аналіз розвитку міжнародного туризму в СЄ та Україні в контексті інтеграційних процесів. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2015. № 2. С. 54–71.
5. Заячківська Г.А. Ринок міжнародних туристичних послуг: конструювання категорії та класифікація. *Інноваційна економіка*. 2015. Вип. 1. С. 153–157.
6. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник. Київ: Знання, 2010. 502 с.
7. Ключник А.В. Теоретичний аналіз поглядів на визначення міжнародного туризму. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 39–44. URL: <http://global-national.in.ua/archive/3-2015/09.pdf>.
8. Краєвська О. Співпраця України та Європейського Союзу у сфері туризму: політико-правовий аспект. *Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини»*. 2008. Вип. 24. С. 269–278.

7.2. Допоміжні джерела

9. Мальська М.П., Антонюк Н.В. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. Київ: Знання, 2008. 661 с.
10. Рахман М.С., Нагорна Ю.В. Міжнародна туристична діяльність: сучасні реалії та тенденції. *Бізнес Інформ*. 2019. № 9. С. 43–50.

11. Семенова М.В. Окремі правові аспекти розвитку туристичної галузі України на шляху євроінтеграції. *Економіко-правові проблеми розвитку та сприяння господарській діяльності в сучасних умовах*: зб. матеріалів круглого столу (м. Харків, 25 травня 2018 р.) / редкол.: М.П. Кучерявенко, О.О. Дмитрик, С.В. Глибко. Харків: Право, 2018. С. 115–120.
12. Смаль В.В. Туризм в Італії: тенденції, виклики, шляхи подолання проблем. *Географія та туризм*. 2013. № 24. С. 19–24.
13. Соловйова О. Організаційний механізм державного управління розвитком ринку рекреаційних послуг (європейський досвід). *Державне управління та місцеве самоврядування*: зб. наук. пр. 2010. Вип. 1 (4). С. 27–32.
14. Costa Carlos, Panyik Emese, Buhalis Dimitrios. *European Tourism Planning and Organisation Systems: The EU Member States (Aspects of Tourism)*. Channel View Publications, 2014. 496 pp.
15. European Travel Commission URL: <https://etc-corporate.org>.
16. Package travel and linked travel arrangements. URL: https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/holidays/package-travel/index_en.htm.
17. UNWTO Tourism Highlights, 2019 Edition. URL: <http://mkt.unwto.org/en/publication/unwto-tourism-highlights>.
18. UNWTO World Tourism Barometer and Statistical Annex, September 2019. URL: <https://www.e-unwto.org/doi/abs/10.18111/wtobarometereng.2019.17.1.3>.
19. World Trade Organization. URL: www.wto.org.
20. World Travel & Tourism Council URL: <http://www.wttc.org/research/economic-impact-research/country-reports/>.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.world-tourism.org>
2. <http://www.world-v-tourist.com>
3. <http://www.travel.net>
4. <http://www.hotels.net>
5. <http://www.leisureplan.com>